

Huddoktoren informerer om:

SKABB

oppdatert 29.04.19

Hva er skabb?

Skabb er en 0,4 mm stor midd som graver seg ned i hudens overflate. Smitte skjer ved nær fysisk kontakt mellom mennesker, ikke via kjæledyr. Den kan overføres f.eks. ved lek mellom barn, meget sjelden ved bruk av andres klær og via sengetøy. Skabb er svært utbredt i deler av verden, ca. 130 millioner mennesker har til enhver tid skabb. I Norge opptrer skabb året rundt, men i betydelig mindre omfang. Man blir helt frisk etter behandling. Tilstanden er smittsom inntil man får behandling.

Hvordan merker man skabb?

Typisk er kraftig kløe som forverres om natten på grunn av sengevarmen. En vil etter hvert få røde prikker og små blemmer, oftest mellom fingre, rundt håndledd, albuer og i kjønnsområdet. Det tar vanligvis tre – seks uker fra en blir smittet til en merker kløe.

Hvordan foregår behandlingen?

Alle husstandsmedlemmer og nærkontakter skal vanligvis behandles samtidig når skabb er sikkert påvist.

Behandling: Oftest Nix (permetrin) krem 5 %. Reseptfri fra apotek.

- Etter bad eller dusj smøres kremen på **tørr hud**. Hele kroppen unntatt ansikt og hodebunn skal behandles, også hals og bak ører. Spesielt viktig er nøye smøring mellom fingrene, litt under neglkantene, rundt håndledd, albuer og i kjønnsområdet. En tube NIX er oftest nok til hele huden, store mennesker kan trenge mer. Alt skal smøres, ikke bare der det klør.
- **Obs smør nøye inn under neglekantene**
- Barn under 3 år skal også smøre hodebunn og ansikt.
- Etter påsmøring skal en vente minst 8 timer før kroppsvask/håndvask. Det mest praktiske er behandle seg over natten, legge sengetøy til vask om morgenen, og ta en dusj etterpå.

Alt sengetøy og undertøy vaskes på vanlig måte. Tøy som ikke kan vaskes, henges bort fire – fem dager, eller legges i fryseren over natten. Da dør midden. Når midden ikke har hudkontakt, dør den i løpet av tre døgn.

Etter behandlingen kan kløen fortsatt være plagsom i tre – fire uker selv om skabbmidden ikke lenger er tilstede, men det blir *mindre* kløe etter kun 3-7 dager.

Dersom kløen og utslettet ikke er bedre etter 3 uker, bør legen kontaktes for oppfølging.

Det anbefales to **behandlinger med 14 dagers mellomrom**. Av og til velges annen behandling, f. eks. en spesiell tablettbehandling (Ivermectin).

Skabb er en sykdom hvor alle kan bli friske. Skabbmidden bærer ingen andre sykdommer, lik f. eksempel flottmidden gjør, og skabb er derfor ufarlig, men plagsomt.

Mer informasjon på nettet: www.bad.org.uk